

Examen VSBO PBL

2012

tijdvak 1
maandag 14 mei
07.30 - 09.30 uur

Nederlands

Bij dit examen hoort een uitwerkbijlage.

Noteer alle antwoorden in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 7 teksten en 28 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 35 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Tekst 1 Voorbij!

1 **De examens zijn eindelijk voorbij. Maar nu begint het ergste pas: wachten op de uitslag.**

2 Na twee zenuwslopende examenweken hoef ik voorlopig mijn boeken niet meer open te slaan. Geen huiswerk meer, geen saaie lessen, geen toetsen, voor mij is het over. Maar de uitslag... die is pas over twee weken.

3 Morgen vertrek ik voor een korte vakantie naar Bonaire dus gelukkig kan ik de tijd een beetje vullen met leuke dingen. In de tussentijd gaat de school beslissen wie er slagen en wie niet. En dan is DE DAG aangebroken. Want dat is uiteindelijk waar het allemaal om draait: slagen!

Naar: Blog van Isa, www.sevendays.nl

4 Ik heb afgesproken met mijn zus dat zij die hele dag ook thuisblijft. We gaan stomme films kijken en tussen drie en vier is het dan echt zover. Bij mij is het zo dat je niet wordt gebeld als je wel geslaagd bent. Je wordt dus alleen gebeld als je een herkansing moet maken of echt gezakt bent. Ik hoop dat het telefoontje uitblijft. Dan kan de taart op tafel gezet worden, de vlag uitgehangen worden en ben ik eindelijk echt geslaagd!

- 1p 1 Waarom is de eerste alinea gedrukt in **vette** letters (bold)?
A Omdat de eerste alinea de conclusie van het verhaal noemt.
B Omdat de eerste alinea het onderwerp van het verhaal inleidt.
C Omdat in de eerste alinea iemand anders aan het woord is.
- 1p 2 In alinea 3 staat '*En dan is DE DAG aangebroken.*'
→ Welke dag wordt hiermee bedoeld?
- 1p 3 Van welk verband is er sprake binnen alinea 4?
A een oorzaak-gevolg relatie
B een opsomming
C een tegenstelling
- 1p 4 Welk van de volgende kopjes past het beste boven alinea 4?
A Gezakt
B Herkansing
C Wachten
- 1p 5 Hoe komt een leerling op de school van Isa op de dag van de uitslag erachter of hij gezakt is?

Tekst 2 Advertentie

RESTAURANT BLOEMENDALS

Een gezellige bistro-garden
aan de Stiftstraat 47
met heerlijke *fusionstijl* keuken
geopend dagelijks van 17.00 tot 22.00 uur.

Wij zoeken met spoed:
KOK OF LEERLING-KOK
*Motivatie is een vereiste,
ervaring kun je bij ons opdoen.*

Kom bij ons langs tussen 17.00 en 18.00 uur
of bel naar 6146608/52129203
voor een sollicitatiegesprek met David.

Naar: Amigoe, februari 2011

- 1p 6 Op welke twee manieren kun je solliciteren naar deze baan?
- 2p 7 Een afbeelding in een advertentie kan verschillende functies hebben.
→ Kruis in het schema in de uitwerkbijlage aan welke functie(s) de afbeelding in deze advertentie heeft.

functie
De afbeelding dient om de aandacht te trekken.
De afbeelding is nodig om de tekst te begrijpen.
De afbeelding voegt inhoudelijk iets nieuws toe aan de tekst.

- 1p 8 Wat zijn de belangrijkste doelen van deze advertentie?
- A informeren en amuseren
B informeren en overtuigen
C informeren en tot handelen aansporen
- 2p 9 Een advertentie kan voor bepaalde doelgroepen zijn.
→ Kruis in het schema in de uitwerkbijlage aan voor wie de advertentie bedoeld is.

Deze advertentie is bedoeld voor ...
- de klanten van Restaurant Bloemendals die van <i>fusionstijl</i> houden.
- koks met ervaring.
- koks zonder ervaring.

Tekst 3 Spieken

HEMA zet ook leraren op spoor van laatste spiekontwikkelingen

Spieken bij een toets? Makkelijk: je neemt een softdrink flesje. Je haalt het etiket eraf en je maakt op de computer een nieuw etiket. Zet de naam en het logo er duidelijk op. Maar in plaats van de ingrediënten zet je de moeilijke woordjes of formules erop die je moet leren. Je print zelf dit nieuwe etiket uit en plakt het op het flesje. Je zet het flesje tijdens je toets op je tafel en overschrijven maar!

Het is slechts een van de bijna twintigduizend tips die op een nieuwe 'spieksite' van de winkelketen HEMA staan. Scholieren kunnen er ideeën uitwisselen over hoe ze de leraar het beste kunnen misleiden.

'Van slim spieken is nog nooit iemand dommer geworden', meldt een medewerker van de HEMA op de site. En verder: 'Ook is bekend dat spieken de creativiteit bevordert.' De HEMA spreekt van een ludieke actie.

Lerarenvakbond AOb vindt de actie relatief onschuldig. 'Spieken gebeurt altijd, wat je ook doet. Ik heb het vroeger ook wel eens gedaan, wat dat betreft, ben ik ervaringsdeskundige', zegt bestuurslid Ton Roelvink. De 'waterflesmethode' kende hij nog niet. Hij zal daarom de leden van de AOb op de site wijzen, zodat ze op de hoogte blijven van de nieuwste spiekontwikkelingen. 'En laten ze er op de lerarenopleidingen naar kijken, dan weten ze wat ze tegenkomen.'

Alle twintigduizend tips doorlezen wordt lastig voor leerlingen en docenten. Gelukkig hoeft dat ook niet. Zie bijvoorbeeld TIP 19133: 'Je boek op schoot leggen en dan gewoon steeds kijken.' Tja, voor zulke tips heb je die site niet nodig.

Naar: Algemeen Dagblad, juli 2010

- 1p 10 Er zijn citaten in de tekst.
→ Wie worden in de tekst geciteerd?
- 1p 11 Hoeveel van de bijna 20.000 tips op de 'spieksite' worden in de tekst genoemd?
- 1p 12 Wat is de reactie van de lerarenvakbond AOb op de spiektip-actie?
- A AOb denkt dat de spieksite ook handig is voor leraren.
 - B AOb is negatief over de HEMA spiektip-actie.
 - C AOb is verbaasd over de hoeveelheid spiektips.
 - D AOb keurt het gebruik van de spieksite af.

1p 13 Een schrijver kan in een tekst gebruik maken van:

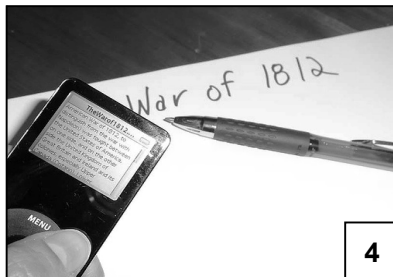
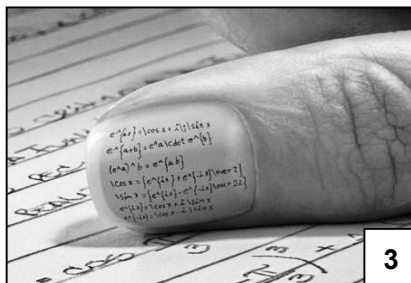
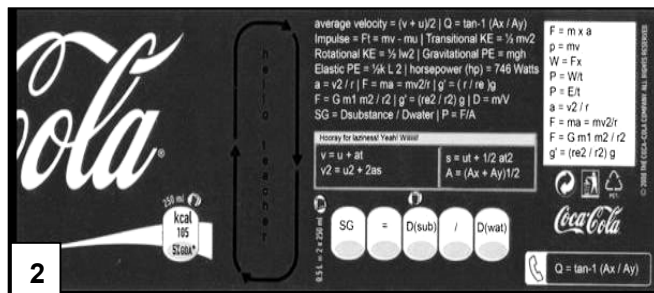
- 1 feiten
- 2 zijn eigen mening
- 3 de mening van anderen

Waarvan heeft de schrijver van deze tekst gebruik gemaakt?

- A alleen 1 en 2
- B alleen 1 en 3
- C alleen 2 en 3
- D 1, 2 en 3

2p 14 Hieronder staan vier genummerde illustraties van spiekmethodes.

→ Geeft van elke illustratie aan of deze methode wel of niet in de tekst besproken wordt. Zet kruisjes in het schema in de uitwerkbijlage.

Tekst 4 Nanoeks wereld

Hee, daar ben ik weer, ken je me nog? Wat me nu toch weer overkomen is, zeg! Ik zal het je eens gauw vertellen.

- 5 Gisteren kwam de vrouw thuis en zoals gewoonlijk sprong ik om de auto heen. Ik ben altijd blij als ze er weer is, hoor. Want we krijgen altijd een koekje en een knuffel als ze thuiskomt. Maar dit keer rook ik iets ... iets eehhh vreemds aan haar auto. En aangezien de vrouw ook een mierzoet piepstemmetje opzette, rook ik al onraad.

Wat denk je? Doet ze de autodeur open en ja hoor!!! Zit daar ineens een wildvreemde hond in de auto! Nou ja zeg! Ik keek Maron, mijn kameraad, al aan en die hoorde ik zuchten. Dat mens heeft weer wat. Weer een hond erbij.

- 10 Afijn, die nieuwe wordt tegenover mij gezet. Ik ga een beetje met mijn staart lopen kwispelen en zij doet dat ook. Het leek wel of ik in de spiegel keek, ik ben alleen groter (en mooier), hahaha!

- 15 Maar goed, we hebben er dus een speelkameraadje bij en ze heet Suka. Suka is een beetje bang voor die tweepotigen, maar dat hoeft helemaal niet. Ze snapt er nog niks van en ik heb haar uitgelegd dat de tweepotigen lief voor ons zijn. Maar ze is zo eigenwijs als ze klein is, hoor!

Verder is het een pieper. Ik hoef maar even met haar te ravotten en dan schreeuwt ze al moord en brand. De vrouw roept dan: "Nanoek! Doe normaal! Suka is klein, dus een beetje voorzichtig, ja!!!" Dan zie ik Maron gniffelen.

- 20 Maar ik ben gewoon een stuk zwaarder en sterker, daar kan ik toch niks aan doen? Ik weeg nu 17 kilo en ik ga nog verder groeien. Ik word wel eens de namaak-pitbull genoemd, nou jaaaaa!!

Naar: Pets Talk, 2010

- 1p **15** De tekst begint met '*Hee, daar ben ik weer, ken je me nog?*
→ Wat is de naam van deze 'ik'?
- 1p **16** In regel 13-14 staat '*Suka is een beetje bang voor die tweepotigen,...*'
→ Wie worden bedoeld met '*tweepotigen*'?
- 3p **17** Hieronder staan vijf beweringen over Nanoek en Suka.
→ Kruis in de uitwerkbijlage bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is op basis van de tekst.

bewering
Suka is groter dan Nanoek.
Suka wil liever rustig spelen met de andere honden.
Suka is een vrouwtjeshond.
Nanoek is de baas van Suka.
Nanoek is een pitbull.

- 1p **18** Wat is het belangrijkste doel van deze tekst?
A de lezer amuseren
B de lezer informeren
C de lezer waarschuwen
- 1p **19** Wat voor soort tekst is dit?
A een advertentie
B een reclametekst
C een verhaal

Tekst 5 Naomi boos

Naomi Campbell boos over chocoladereep

1 **Naomi Campbell is boos.**

In een advertentie van chocolade-fabrikant Cadbury wordt het topmodel vergeleken met een chocoladereep. En dat pikt ze niet.

- 2 In de advertentie staat de chocoladereep Bliss van Cadbury middenin een hoop diamanten. Daarboven staat de tekst: *Move over Naomi, there's a new diva in town.*

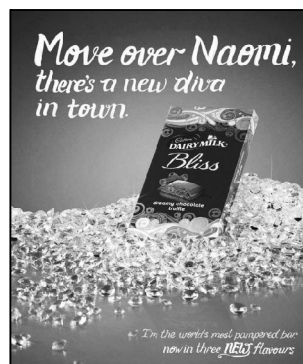
Beledigend

- 3 'Ik ben geschokt', zegt Naomi in de Engelse krant The Independent. 'Het is vernederend om als chocola te worden omschreven. Niet alleen voor mij, maar voor alle zwarte vrouwen en

zwarte mensen. Ik zie de grap er niet van in. Het is beledigend en pijnlijk.'

Rechter

- 4 Het klagen heeft geholpen. Cadbury heeft na lang twijfelen de campagne voorlopig gestopt. Maar voor Naomi is dat nog niet genoeg. Ze overweegt nu om naar de rechter te stappen. Ze wordt gesteund door Operation Black Vote, een actiegroep tegen discriminatie. Die heeft Cadbury opgeroepen om sorry te zeggen.

Naar: Fenne Harrewijn, www.sevendays.nl

1p 20 Wat voor soort tekst is dit?

- A een advertentie
- B een kort verhaal
- C een krantenartikel

1p 21 Waarom is de eerste alinea van de tekst gedrukt in **vette** letters (bold)?

- A In de eerste alinea staan de hoofdzaken.
- B In de eerste alinea staan enkele voorbeelden.
- C In de eerste alinea staat de mening van de schrijver.

- 1p **22** De schrijver kan met een tekst verschillende doelen hebben, zoals:
- 1 de lezer amuseren
 - 2 de lezer informatie geven
 - 3 de lezer overhalen om iets te doen
 - 4 de lezer overtuigen van zijn mening

Wat zijn de doelen van de schrijver van deze tekst?

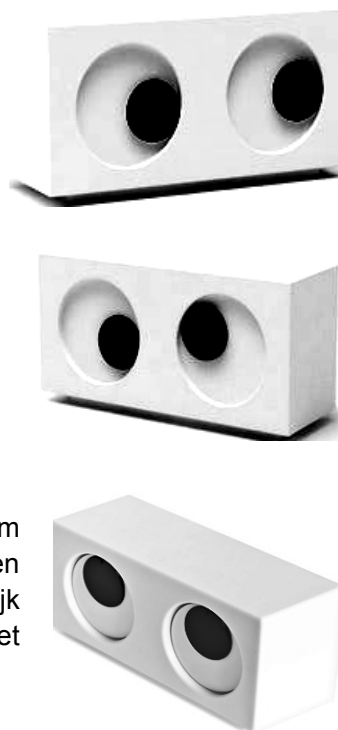
- A** 1 en 2
- B** 1 en 3
- C** 2 en 3
- D** 2 en 4

- 1p **23** Afbeeldingen bij een tekst kunnen verschillende functies hebben.
Wat is de belangrijkste functie van de afbeelding van de Cadbury advertentie bij deze tekst?
- A** De afbeelding is nodig om de tekst te kunnen begrijpen.
 - B** De afbeelding verduidelijkt de informatie uit de tekst.
 - C** De afbeelding voegt inhoudelijk iets nieuws toe aan de tekst.

Tekst 6 Hebbeding

Klok met rollende ogen

- 1 Het leven is een race tegen de klok! Op tijd opstaan, op tijd op je werk zijn, op tijd naar huis, koken, eten, douchen en slapen ...
- 2 Daarom kan het wel eens vervelend zijn om een hele dag constant naar een klok te kijken die, voor je gevoel, veel te snel tikt. Er is nu daarom een nieuwe klok op de markt. Een klok waar je vrolijk van wordt wanneer je er naar kijkt. Een klok waar je het liefst de hele dag wel naar zou willen kijken, namelijk een klok met bewegende ogen. In plaats van wijzers die rondgaan, rolt deze superschattige klok met zijn oogjes.
- 3 Het zal even wennen zijn. Misschien is het handig om je horloge vooralsnog om je pols te houden. Maar na een tijdje wen je eraan en zul je de oogjesklok heel makkelijk kunnen lezen. Het linkeroog geeft het uur weer, het rechteroog geeft de minuten aan je door.

Naar: Ñapa, maart 2011

- 1p **24** Van welk verband is er sprake binnen alinea 1?
- A** een oorzaak-gevolg relatie
 - B** een opsomming
 - C** een tegenstelling
- 2p **25** Een afbeelding bij een tekst kan verschillende functies hebben.
→ Kruis in het schema in de uitwerkbijlage aan welke functie(s) de afbeelding in deze tekst heeft.

functie
De afbeelding dient om de aandacht te trekken.
De afbeelding is nodig om de tekst te begrijpen.
De afbeelding voegt inhoudelijk iets nieuws toe aan de tekst.

- 1p **26** Wat is de bedoeling van de schrijver met deze tekst?
De schrijver wil de lezer
A amuseren en informeren.
B amuseren en instrueren.
C amuseren en tot handelen aanzetten.
- 1p **27** Een schrijver kan voor een tekst gebruik maken van feiten en meningen.
De schrijver heeft bij dit tekstje gebruik gemaakt van
A alleen feiten.
B alleen zijn eigen mening.
C feiten en zijn eigen mening.

- 2p 28 In het stripverhaal zit een vergelijking.
→ Welke twee soorten groente worden met elkaar vergeleken?